

المجلس المحلي دالية الكرمل מועצה מקומית דאלית אל כרמל המחלקה לקידום ורישוי עסקים

רישיון לניהול עסק מהו?

על פי חוק רישוי עסקים תשכ"ח-1968 כל עסק המוגדר כטעון רישוי בצו רישוי עסקים חייב ברישיון לפתיחתו וניהולו

רישיון לניהול עסק הינו האישור, הניתן על ידי הרשות המקומית לבעלים של העסק הנדון, לפתיחתו וניהולו בהתאם לתנאים, חוקים ותקנות, הקיימים מכוח חוק רישוי עסקים, התקנות והצווים הנלווים אליו.

חשוב שתדע, התהליך לקבלת הרישיון לניהול עסק מתמשך תקופה ארוכה, מאחר שהדבר קשור בקבלת אישורים והסכמתם של גורמים רבים ומתן הסכמתם מותנה בביצוע דרישותיהם והתאמת העסק המבוקש לתקנות ולדרישות הגורמים השונים.

זכור: אי ביצוע הדרישות יגרור הוצאת סירוב למתן הרישיון ופתיחה בהליכים משפטיים. לתשומת לבך!

עסק המהווה "שימוש חורג" כהגדרתו בחוק התכנון והבניה, יהיה חייב בהוצאת היתר "שימוש חורג" כתנאי לסיום הליך הרישוי והוצאת רישיון עסק.

למי נחויץ רישיון לניהול עסק?

עסק מכל סוג שהוא-מוגדר בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) התשנ"ה-1995, לרבות כל התיקונים שעשו בו מאז פרסומו, חייב ברישיון. לדוגמא:

מסעדות, אטליזים, בתי-קפה, חנויות-ירקות, מזנונים, מאפיות, חנויות לממכר ממתקים, גלידה, עוגות, ומשקאות קלים, בתי מלאכה מכל הסוגים, בתי חרושת מכל הסוגים, מוצרי מזון מכל הסוגים, רוכלות, חנויות לממכר דגים, מוסכים, מחסנים למוצרים מסוימים, כל מחסן מעל 50 מ"ר, כל חנות מעל 800 מ"ר וכו'.

פירוט מדויק ומלא של עסקים טעוני רישוי מופיע בצו רישוי עסקים. ניתן לעיין בו במחלקת רישוי עסקים או באתר זה (מומלץ להיעזר בהסבר של עובד מוסמך במחלקת רישוי עסקים ולא להסתפק בפרשנות עצמית לכתוב בצו). עסק טעון רישוי הפועל ללא רישיון צפוי לסגירה מנהלית מיידית, לתביעה משפטית, לקנסות כספיים כבדים ולהטלת עונשי מאסר.

מחובת רישוי עסק פטורים משרדים שונים של מקצועות חופשיים כמו עורכי דין, רואי חשבון וכיו"ב. כמו כן פטורים מרפאות לסוגיהם השונים, סטודיו להתעמלות, בתי ספר, גני ילדים, וכו'.

ישנם גם עסקים מתחום המסחר שאינם חייבים ברישיון לניהול עסק כגון: מכירת צעצועים, מכירת חלקי חילוף חדשים לרכב, כלי בית, כלי כתיבה וכו'.

מומלץ: לבדוק במחלקת רישוי עסקים את החובה בדבר הצטיידות ברישיון עסק, לפני פתיחתו. עם זאת יודגש: ניהול עסק מכל סוג שהוא בדירת מגורים או בכל מקום אחר שלא יועד לכך ע"פ היתר הבניה או התכנית התקפה, טעון בהוצאת היתר "לשימוש חורג" מאת הועדה המקומית לתכנון ולבניה.

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

ניהול עסק הטעון שימוש חורג ללא היתר הנ"ל המהווה עבירה על חוק התכנון והבניה והעובר על כך צפוי להגשת תביעה משפטית, קנסות וצו פינוי.

אזהרה!

כל המפעיל עסק ללא רישיון וללא בדיקה מוקדמת במחלקת רישוי עסקים אם ניתן להוציא רישיון ומה הדרישות להוצאת רישיון, מסתכן בכך כי בקשתו לרישיון עסק לא תאושר וכנגד העסק ינקטו הליכים משפטיים עד כדי הוצאת צו סגירה שיפוטי וכל השקעתו עלולה לרדת לטמיון!
לתשומת לבך:
רישיון עסק ניתן יהיה להוציא רק לאחר קבלת אישור כל נותני האישור וגורמי הרישוי הרלוונטיים
לבקשה!

מדוע חייבים ברישיון לניהול עסק:

אין להעלות על הדעת כי יפתחו וינהלו בתי עסק שלא במסגרת התכנון ההנדסי המקיף, כפי שאושר על ידי גורמי התכנון המוסמכים, אלא, אם ניתן לכך אישור מיוחד מאת הגורמים המוסמכים.

קיימים בתי עסק הקשורים בבריאות הציבור והחייבים מכוח החוק לעשות סידורים מוקדמים, לשמור על הניקיון ההיגייני, תנאי תברואה נאותים ושמירה על שלום הציבור ובריאותו.

קיימים בתי מלאכה ותעשיות המוציאים שפכים ופסולת, עשן וריחות לוואי ועל מנת למנוע הוצאתם לרשות הרבים, יש לעשות סידורים מוקדמים הנדרשים לשם כך.

קיימות תעשיות מזון שלשם הפעלת קווי היצור שלהן דרושים אמצעים למניעת זוהמה ולכלוך, על מנת להבטיח מוצר על פי האישור והתקן הניתן ליצורו.

קיימים סוגי עסקים, שלהפעלתם דרושות דרכי גישה ושינויים במבנה, התקנת סידורי ביטחון, מתקני נוחות, מים וכו'. לשם שמירה על כל אלה מתמשך התהליך עד לאישור בית העסק והוצאת הרישיון לניהולו, בכפיפות להוראות חוק רישוי עסקים ותקנותיו.

הרישיון מאשר, כי אכן נעשו, סודרו והותקנו כל אותם דברים המתירים הפעלתו של בית העסק וכי מולאו כל דרישות החוק.

לא מומלץ לעשות כל צעד בעל משמעות כלכלית כולל שינויים בעסק קיים לפני שבדקת כי ניתן יהיה להוציא רישיון עסק בכתובת בה מדובר.

מחלקת רישוי עסקים מטפלת בתהליך קבלת רישיון לעסק.

תהליך הרישוי הינו תהליך ארוך ומורכב מאחר ונדרשים אישורים של גורמים שונים בהתאם למהות העסק. יחד עם זאת ניתן לקצר את התהליך באמצעות ביצוע מהיר וקפדני של כל דרישות הרישוי. בטרם רכישה או השכרה של העסק ולפני הגשת הבקשה לרישיון עסק, יש לפנות למחלקת רישוי עסקים לקבלת מידע מוקדם. בהתאם למידע הקיים בתיק העסק תוכל מחלקת רישוי עסקים לעדכן אותך האם צפויות בעיות כלשהן בקבלת הרישיון והאם יש תנאים מתאימים לניהול העסק המבוקש. מחלקת רישוי העסקים תעמוד לרשותך ותסייע לך בהכנת מסמכי הבקשה לרישיון עסק בהקדם האפשרי.

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

כדי להקל על הליך הרישוי ריכזנו לשירותך את כל המידע שיסייע בידך לקבל רישיון עסק בהקדם.

נוהל הגשת בקשה לרישיון עסק:

שלב א' - מידע מוקדם

שלב ב' - תכנון העסק והכנת תכנית

שלב ג' - הגשת בקשה

שלב ד' - הנפקת רישיון

שלב א' - מידע מוקדם

באפשרותך לפנות למחלקת קידום ורישוי עסקים לצורך קבלת מידע מוקדם בדבר העסק המבוקש הכולל מידע כללי, בדיקה בנוגע לצורך ברישיון עסק, בדיקה בנוגע לצורך בתוכנית עסק, בנוסף ניתן לקבל מידע על דרישותיהן של הרשויות השונות העסק המבוקש.

המידע שניתן במסגרת הגשת בקשה למידע מקדמי כולל:

- מידע כללי
- בדיקה בנוגע לצורך ברישיון עסק
- בדיקה בנוגע לצורך בתכנית עסק
- מידע ספציפי נוסף

המידע הכללי שניתן כולל:

- מידע לגבי תהליך הגשת הבקשה לרישיון עסק.
- מידע לגבי גורמי הרישוי שאישורם נדרש לצורך קבלת הרישיון.
- מידע לגבי טפסים ומסמכים הנדרשים להגשת הבקשה. ההנחיות למסמכים מותאמים לפי סוג העסק, מיקומו וסיבת הבקשה

מהי בדיקה בנוגע לצורך ברישיון עסק?

בבדיקה בנוגע לצורך ברישיון עסק מתאם המידע מגדיר את סוג העסק על פי צו רישוי עסקים במידה ונדרש רישיון – מתאם המידע ימסור לך מידע על תהליך הוצאת רישיון לעסק, כולל הליך הבקשה והפניית הבקשה לגורמי הרישוי. במידה ולא נדרש רישיון – יסתיים הטיפול. בכל מקרה, גם כאשר העסק אינו נדרש לרישוי עסק, יש לעמוד בדיני התכנון והבניה ובחוקי העזר העירוניים וכל חיקוק רלוונטי אחר.

מהי בדיקה בנוגע לצורך בתכנית עסק?

במקרה שהעסק הינו עסק חדש - יש צורך בהכנת תכנית לעסק. באפשרותך להיעזר בגורמים מקצועיים במחלקת רישוי עסקים לצורך קבלת מידע בנוגע לתוכנית ואופן הגשתה למועצה. במידה ובמקום היה עסק קודם, ניתן לנסות ולאתר את התכנית של העסק הקודם.

מה כולל המידע הספציפי הנוסף?

- התאמת שטח העסק לשימוש הנדרש.
- צווי סגירה ותלונות שכנים ורשויות שניתנו לעסק הקודם שפעל במקום.
- אינדיקציה על הליכים משפטיים קיימים רלוונטיים.
- מתן התראה בדבר האפשרות בהוצאת היתר שימוש חורג על פי חוק התכנון והבניה.
- מתן הנחיות ומגבלות תכנון עירוניות כגון, עסקים המוגבלים במספרם, בסוגם או בגודלם, מגבלות אזוריות או פעילות לילית.

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

- הסבר בנוגע לבעיות רישוי צפויות לאור בקשות רישוי קודמות.
- היתרים נדרשים - היתר לילה, היתר כסאות ושולחנות, היתר לדוכנים בחג, היתרים להוצאת סחורה וחפצים.
- הנחיות להכנת תכנית עסק חדשה או פטור מתכנית חדשה, אם הועברה הבעלות ויש המשכיות בעסק ללא שינויים מבניים.

שים לב! ייתכן ולא כל הנתונים קיימים לצורך מסירתם במעמד מידע מוקדם.

מהו מידע מקדמי?

על פי חוק רישוי עסקים, באפשרותך לקבל מידע בכתב מוסמך ומלא על דרישותיהן של הרשויות השונות מהעסק המבוקש. המידע ניתן תוך 30 יום מיום הגשת הבקשה.

- הנך מתבקש לבדוק האם תהליך הרישוי יכלול גם תהליכי רישוי על הבניה בשל אחת מהסיבות הבאות:
- העסק יידרש לאישור "שימוש חורג".
 - אין התאמה בין העסק להיתר הבניה.

במידה וקיימת חריגת בניה, עליך להסדיר את נושא רישוי הבניה מול הועדה לתכנון ובנייה "רכס הכרמל" ומהנדסת המועצה.

שלב ב' - תכנון העסק והכנת תכנית

על תכנית העסק להתבסס על חוק תכנון והבניה, תקנות רישוי עסקים והוראות כלליות.

מה יש לכלול בתוכנית עסק?

התכנית יכלול את המפורט להלן:

תכנית העסק (גרמושקה) חתומה בידי "בעל מקצוע מוסמך" כהגדרתו בחוק. בעל מקצוע מוסמך הוא אדריכל או מהנדס אזרחי (בניין) הרשום בפנקס המהנדסים או הנדסאי בניין או הנדסאי אדריכלות הרשום בפנקס ההנדסאים.

התכנית תכלול:

תרשים סביבה: בקנה מידה של 1:2500 של החלקה בה העסק נמצא, גבול המגרש יודגש בקו אדום עבה.

מפה מצבית: בקנה מידה של 1:250 בה מתואר המגרש בו נמצא העסק עם כל מתקניו, המגרש יסומן בקו עבה אדום

תכנית העסק: בקנה מידה 1:100 בה יתואר העסק בכל פרטיו: תכנון פנימי, סימוני מידות אורך ורוחב, פתחים ופינות, גובה פנימי של המבנה, פירוט חדרי העסק וייעודם, תכנון הריהוט, המערכות השונות והמתקנים הפנימיים, לרבות מערכות לטיהור שפכים או להפרדת שומנים, מתקני אוורור ומיזוג אויר, מיקום קבועות סניטאריות, שירותים, מערכות קולטי עשן, ריח, מתקנים לאצירת אשפה ומחזור, ארובה, מז"ח,

חתכים: שני חתכים לפחות של העסק, ניצבים זה לזה החתכים יתארו את המבנה האנכי של העסק. לבתי אוכל: יידרש סידור פנים העסק (בקנה מידע של 1:50) בצירוף פרשה טכנית.

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

תכניות מורכבות ותוכניות של עסקי מזון מומלץ לקבל חוות דעת מקדמית ממשדד הבריאות לעסקים להם פוטנציאל למטרדים ומפגעי זיהום אויר תידרש בדיקה ואישור מוקדם של היחידה הסביבתית עבור סידורים ומערכות למניעת מטרדים, כולל בור מפריד שומנים. אשפה: בעסקים להם אשפה רבה יידרש אישור מנהל מחלקת חזות העיר לגבי סידורי פינוי אשפה, פירוט מתקני האשפה ודרך הוצאתם לרחוב. מידע מוקדם לכמות מכלי האשפה והמחזור הדרושים לפי סוג עסק ניתן לקבל במחלקת חזות העיר בעירייה.

כל עסק חייב לעמוד ב"חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות" - ובעל העסק נדרש בתוכנית העסק להחתים מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה – שאכן בוצעו בעסק כל הסידורים הנדרשים לאנשים עם מוגבלויות.

הנחיות להכנה והגשת תוכנית עסק

- לצורך הכנת תוכנית יש לצרף לתוכנית העסק:
- דף ריכוז נתונים לתוכנית
 - טבלת האישורים לתוכנית עסק

דפים אלו מהווים חלק מה"גרמושקה" של תוכנית העסק שיש להגיש עם הבקשה לרישיון.

יש לחבר את התוכנית על פי הסדר הבא:

- דף ריכוז נתונים לתוכנית לרישיון עסק
- טבלת האישורים לתוכנית עסק
- תרשים סביבה
- תרשים מגרש
- תרשים העסק בקנה מידה כמפורט בהנחיות להכנת תוכנית עסק
- חתכים

דגשים מיוחדים לתוכנית עסק:

- עסק של עינוג ציבורי ועסקים עם ריכוז גדול של קהל: נדרש לשלב בתוכנית העסק גם תכנית בטיחות שתוכן ותיחתם בידי מהנדס בטיחות, ואליה יצורף נספח בטיחות בכתב באשר לסידורי הבטיחות.
- עסקי מזון ובתי אוכל: בתכניות של בתי אוכל יש להוסיף תיאור של המטבח ותכנונו המפורט (בקנה מידה של 1:50 ולצרף פרשה טכנית כחלק מתוכנית סניטארית לבתי אוכל אגף רישוי עסקים יעביר תכניות לעסקי מזון לאישור מוקדם של משרד הבריאות.
- מפעל מסוכן: נדרש "תיק מפעל מסוכן" על פי הוראות הרשות לאיכות הסביבה.

התכניות יוגשו בגיליון אחד רציף – מקופל כ"גרמושקה" – בחמישה עותקים.

שלב ג' - הגשת בקשה

תהליך קבלת רישיון עסק, מהם המסמכים הנדרשים, תשלום אגרת בקשה לרישיון עסק, מהו תהליך בדיקת הבקשה ואישורה, סטאטוס טיפול הבקשה.

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

באלו מקרים יש להגיש בקשה לרישיון עסק?

עסק חדש, חידוש רישיון, החלפת בעלות, תוספת שותף, יציאת שותף, שינוי שם בעלים, שינוי מנהלים בחברה, שינוי מהות העסק, תוספת פריט, ביטול פריט, הגדלת שטח והקטנת שטח.

על הגשת הבקשה לרישיון לכלול:

- טופס הגשת בקשה לרישיון חתום על ידי מבקש הרישיון עם חותמת החברה לעסק של חברה בע"מ.
- תכנית עסק (קיימת או חדשה) חתומה על ידי בעל מקצוע מוסמך ומאושרת על ידי מהנדס התכנון.
- תכנית בטיחות (בהתאם להנחיות מהנדס תכנון אם יידרש)
- שובר תשלום אגרת בקשה לרישיון עסק חתום בקופת המועצה (מח' גביה).
- מספר לקוח בארנונה - מספר חוזה ארנונה.
- חוזה שכירות.
- תעודת זהות + צילום תעודת הזהות.
- אישור רשם החברות + מינוי מנהלים בחברה (רק לעסקים שהם חברה בע"מ)
- מסמכים מצורפים נוספים שנדרשו על ידי מחלקת קידום ורישוי עסקים.

יש להקפיד על מילוי טופס הבקשה במלואו, לרבות פרטים ליצירת קשר עם בעל העסק - דוא"ל ומספר טלפון נייד. את הבקשה יש למסור למחלקת רישוי עסקים.

מה נדרש לעשות במקרה של העברת בעלות כאשר בעל העסק נפטר ויש במקומו יורשים?

העברת בעלות לעסק מחייבת הגשת בקשה להחלפת בעלים, עם כל המסמכים הנדרשים להגשת בקשה. בקשה להחלפת בעלים שהם יורשים של בעלים קודמים, נדרשים להציג מסמכים נוספים לטופס הבקשה והם:

- תעודת פטירה
- צוואה שבו מציינים מי הם היורשים החוקיים, או מכתב מעו"ד המאשר מי הם היורשים.

כיצד מחושב תשלום אגרת בקשה לרישיון עסק?

התשלום מחושב בעבור כל פריט רישוי הנכלל בבקשה עפ"י הקבוע במשרד הפנים.

לאחר הגשת הבקשה לרישוי עסק, יינתן אישור על הגשת הבקשה בו יפורטו כל העיסוקים בהם יטפלו הגופים השונים, ומגבלות כלליות הנוגעות לעסק.

דגשים מיוחדים עבור בקשות דחופות:

- בשלב הגשת הבקשה לרישיון יש לציין אם קיימת דחיפות מיוחדת לטיפול בבקשה מהטעמים הבאים:
- העסק ממתין לרישיון בטרם ייפתחו שעריו.
- העסק נתון בהליך משפטי או שניתן צו סגירה בבית משפט.
- הרישיון דרוש לשחרור סחורה מהנמל.
- הרישיון חיוני לחוזה מיוחד שבלעדיו ייפגע העסק קשות.

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

בדיקת הבקשה ואישורה לצורך המשך התהליך
רשות הרישוי תדון בבקשה בתוך 21 יום ותחליט באשר להמשך תהליך הרישוי. במקרה של החלטה להפסיק בתהליך הרישוי, יימסר למגיש הבקשה סירוב וינומקו הנסיבות לסירוב.

רשות הרישוי רשאית לסרב לקבל בקשה לרישיון אם לא צורפו לבקשה המסמכים הדרושים. הסירוב יימסר בכתב ומנומק.

אישור הבקשה בידי גורמי הרישוי
לאחר קליטת הבקשה בידי רשות הרישוי, תועבר הבקשה לקבלת חוות דעת של כל גורמי הרישוי, נותני האישורים הנדרשים על פי הצו וגורמים נוספים על פי הצורך.

מיהם הגורמים המאשרים הוצאת רישיון עסק?
על פי חוק רישוי עסקים ותקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), נדרש העסק לקבל את אישורם של גורמי רישוי עירוניים ושל "נותני אישור", שהם משרדים ממשלתיים שנקבעו בחוק רישוי עסקים, ואישורם הוא תנאי לקבלת רישיון העסק.

הבקשה לרישיון עסק מוגשת לרשות הרישוי העירונית, ולבקשה יש לצרף תכנית עסק חתומה בידי "בעל מקצוע מוסמך" כהגדרתו בחוק. בעל מקצוע מוסמך הוא אדריכל או מהנדס אזרחי (בניין) הרשום בפנקס המהנדסים או הנדסאי בניין או הנדסאי אדריכלות הרשום בפנקס ההנדסאים.

גורמי רישוי עירוניים שאישורם נדרש:
המחלקה לרישוי עסקים.
מחלקת שפ"ע בכל הנוגע לסידורי אשפה ומחזור.
ווטרינר העירוני בהתאם לצורך
היחידה הסביבתית בכל הנוגע להיבטים סביבתיים מפגעים רעש, זיהום אוויר.

גורמי רישוי ממשלתיים שאישורם נדרש:
צו רישוי עסקים קובעים את נותני האישור הנדרשים לכל עסק.

נותני האישור הממשלתיים הם:
המשרד להגנת הסביבה מחוז חיפה
משרת ישראל
משרד הכלכלה
משרד הבריאות מחוז חיפה
אגף הרוקחות במשרד הבריאות
אגף המזון במשרד הבריאות
הרשות הארצית לכבאות והצלה מחוז חוף
הועדה לתכנון ובנייה "רכס הכרמל"
משרד החקלאות

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

משרדי ממשלה נוספים שאישורם יידרש לעסקים מיוחדים:
משרד התחבורה לעסקים לטיפול ברכב
משרד התשתיות לנושאי דלק וגז
משרד החינוך התרבות והספורט לרישוי קייטנות ומכוני כושר

מהם סוגי סטאטוס הבקשה השונים של גורמי הרישוי?

לאחר בדיקת כל גורמי הרישוי, יתקיים אחד מהמצבים הבאים:

- אישור:** במידה וכל גורמי הרישוי מאשרים-תפעל רשות הרישוי להוצאת רישיון עסק.
- תנאים מוקדמים (סטאטוס "טיפול"):** במידה וחלק מגורמי הרישוי אישרו אך הציבו תנאים-יש להוכיח עמידה בתנאים אלה באמצעות תיקון הליקויים. עם הוכחת העמידה בתנאים (באמצעות ביקור בעסק לבדיקת הליקויים), ניתן לקבל רישיון.

חשוב מאוד: יש למלא את דרישות הגופים השונים במהירות ולדווח להם על תיקון הליקויים בתוך 21 יום. אם נדרש זמן נוסף, יש להודיע לגוף הרישוי ולקבל את אישורו. לאחר 30 יום עלול גוף הרישוי להודיע על סירובו למתן רישיון עקב אי מילוי הדרישות, את הדיווח על תיקון הליקויים מומלץ לשלוח באמצעות דואר אלקטרוני ישירות לנותן האישור.

3. סירוב: במידה ואחד או יותר מגורמי הרישוי מחזירים סירוב- לא ניתן לקבל רישיון. במקרים אלה יש להסדיר את הנושא מול כל גורם רישוי שסירב, אם אחד מגופי הרישוי יודיע על סירובו למתן רישיון, רשות הרישוי תודיע על כך למגיש באמצעות מכתב. סירוב-עלול לגרור את בעל העסק לתביעה לבית המשפט בגין ניהול עסק ללא רישיון ובמקרים של סכנה מיידית לבריאות או/ו בטחון ובטיחות הציבור יינתן צו סגירה לעסק.

4. היתר זמני: רשות הרישוי רשאית להוציא לעסק היתר זמני לתקופה מוגבלת לצורך השלמת דרישות גורם הרישוי. היתר זמני תמיד יהיה מוגבל בזמן (לתקופה שלא תעלה על שנה).

רשות הרישוי רשאית להוציא לעסק היתר זמני בנסיבות הבאות:

- נתקבלו אישורי כל הגופים ואחד מהם אישור מתן היתר זמני בלבד.
- חלפו 30 יום מהמועד שנשלחו הבקשות לחוות דעת של הגופים השונים והם לא השיבו, וחלפו עוד שבעה ימים לאחר שנשלחה להם תזכורת ולא השיבו-רואים אותם כאילו אישרו מתן היתר זמני עד תקופה של שנה. ההחלטה הסופית על מתן ההיתר היא בסמכות רשות הרישוי בלבד ואינה אוטומטית.
- הוגשה בקשה להחלפת בעלות וצורך לה תצהיר כי, לא חל כל שינוי בעסק, בתכנון ובסוג העיסוק.
- הרישיון התקופתי לא חודש בידי הגופים המאשרים והם טרם השיבו לפנייה אליהם.

הזכות להשגה:

מבקש רישיון או בעל עסק רשאי להגיש השגה, שהיא בעצם ערעור על סירוב למתן רישיון או היתר זמני או היתר מזורז ועל תנאים או מסמכים הנדרשים ממנו. השגה תוגש בטופס 9 בתקנות רישוי עסקים, להשגה יצורף אישור על תשלום אגרה. לא ניתן להגיש השגה על דרישה שנקבעה בחיקוק, כולל בחוק עזר עירוני. רשות הרישוי אינה רשאית לקבל השגות על דרישות או על החלטות של נותני האישור. יש להפנות את המשיגים להגיש השגה לנותן האישור הרלוונטי. דרכי הגשת השגה לנותני האישור השונים יפורסמו בעתיד באתר האינטרנט ממשל זמין.

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

היתר ל"שימוש חורג"

במהלך הבדיקה ההנדסית לעיתים נמצא כי, השימוש המבוקש לעסק אינו תואם את השימוש על פי היתר הבנייה או את רשימת השימושים המותרים על פי תכנית המתאר המוטל על המקום (תב"ע). לשם כך, נדרש בעל העסק להוציא היתר ל"שימוש חורג" מאת הועדה המקומית לתכנון ובנייה "רכס הכרמל".

הטיפול בקבלת היתר ל"שימוש חורג" הוא באחריות בעל העסק ויתבצע מול הועדה לתכנון ובנייה "רכס הכרמל" ומחלקת הנדסה.

דוגמאות למקרים המצריכים היתר שימוש חורג: הפיכת דירת מגורים למספרה, שינוי מבנה תעשייה למסעדה ועוד.

שלב ד' - הנפקת הרישיון

מידע על סוגי הרישיונות שמנפיקה הרשות, תנאים לקבלת רישיון עסק ותנאים ברישיון העסק, תהליך הוצאת רישיון עסק או היתר זמני, מתי וכיצד מתבצע הליך חידוש רישיון תקופתי ומה מחייבים שינויים בעסק או שינוי בעלות.

סוגי הרישיונות שמוציאה רשות הרישוי:

- א. **היתר זמני:** היתר לניהול העסק שתוקפו לא יעלה על שנה ובו יקבעו התנאים, שבמידה וימולאו, רשות הרישוי תוכל להעניק רישיון עסק.
 - היתר זמני יינתן לעסק שטרם השלים את כל הדרישות של גופי הרישוי ובתנאים שנקבעו בתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) תשס"א-2000.
 - ב. **רישיון עסק:**
רישיון לצמיתות: רישיון שיינתן לצמיתות מהיום שהוציאה אותו רשות הרישוי, ותוקפו יעמוד כל עוד לא ביטלה אותו רשות הרישוי או שחלו שינויים בעסק לעומת המאושר בו או התחלפו הבעלים של העסק.
 - ג. **רישיון תקופתי:** רישיון שיינתן לתקופה של שנה אחת או שלוש שנים או חמש שנים. רישיון עסק תקופתי שיחודש מעת לעת לא יהיה תקף ללא תשלום האגרה הקבועה.
 - ד. **רישיון זמני:** רישיון שיינתן לתקופה הקצרה מהמוגדר בתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) תשס"א-2000 אך, לא פחות משנה.
 - ה. **רישיון זמני (מטבעו):** רישיון שיינתן לעסק שהוא זמני מטבעו כמו אירוע חד-פעמי, קרקס וכיוצא בזאת. תוקפו של הרישיון נקבע בתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) תשס"א-2000 והוא משתנה מעת לעת.
 - ו. **כפל רישיון:** כפל רישיון ניתן לבעל עסק המצהיר שהרישיון שהיה ברשותו והוא בתוקף אבד או נשרף וכד', או במקרה שלא קיבל את הרישיון בדואר. הנפקת כפל רישיון כרוכה בתשלום של מחצית מאגרת הרישוי.
עבור עסק שאושר לו היתר ל"שימוש חורג", תוקף הרישיון לא יעלה על תקופת תוקף ההיתר ל"שימוש חורג".
- שימו לב! בסמכות רשות הרישוי לבטל רישיון עם הליך שימוע כמתחייב בחוק.
טופס הרישיון
ברישיון שיינתן מטעם רשות הרישוי יצינו הפרטים הבאים: העיסוקים המותרים בעסק על פי החוק והסכמת רשות הרישוי, שמות הבעלים הרשומים בעסק, כתובת העסק, גוש וחלקה, תוקף הרישיון ותוקף "שימוש חורג" (במידה וקיים).

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

בנוסף לאלה- ייכתבו ברישיון התנאים שקבעו רשות הרישוי ונותני האישור לניהול העסק, דרישות שיש למלא במהלך ניהול העסק.

חוק רישוי עסקים קובע שלושה סוגי תנאים:

1. **תנאי מוקדם:** תנאי מוקדם הוא תנאי שמציבים רשות הרישוי או נותני האישור בטרם ניתן הרישיון וחובה לקיימו בטרם יינתן רישיון העסק.
2. **תנאי ברישיון:** תנאי ברישיון או בהיתר הזמני, יש לקיימו דרך קבע בעת הפעלת העסק.
3. **תנאי נוסף ברישיון:** תנאי שיתווסף לרישיון מטעם רשות הרישוי לאחר שהוצא רישיון לעסק. לבעל העסק יש אפשרות לערער על התנאים שנקבעו, כולם או מקצתם, בפני רשות הרישוי. הוצאת רישיון עסק או היתר זמני מרגע שכל גורמי הרישוי אישרו, מודפס הרישיון לאישור סופי של מנהל המחלקה וראש העיר. בעל העסק חייב לחתום על שובר התשלום, ובו הצהרה כי לא חלו שינויים בעסק לעומת הפרטים שאושרו. רישיון זמני יימסר לבעל העסק ע"פ תיאום מראש, לאחר שחתם על תצהיר לפיו הוא קרא והבין את כל התנאים שיש למלא על מנת שיהפוך ההיתר הזמני לרישיון עסק רגיל.

הצגת הרישיון בעסק

- על פי התקנות, יש להציג את הרישיון במקום גלוי בעסק לעיונו של כל לקוח.
 - חידוש רישיון תקופתי
- תוקפו של רישיון תקופתי נקבע על פי תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) תשס"א-2000 והוא יירשם בטופס הרישיון.
- 90 יום לפני תפוגת תוקף הרישיון תפנה רשות הרישוי מיוזמתה לכל גורמי הרישוי שאישורם נדרש, ותבקש את חוות דעתם בדבר חידוש הרישיון.
- כל אחד מגורמי הרישוי יפנה לעסק, יערוך ביקורת בעסק וייתן את אישורו להארכת תוקף הרישיון, או שיודיע לבעל העסק ורשות הרישוי מהם התנאים והדרישות לאישור.
- שינויים בעסק:** כל שינוי בעסק קיים מחייב הגשת בקשה חדשה לרישיון עסק.

שינויים בעסק כוללים:

- תוספת או צמצום בשטח העסק
- שינויים פנימיים וחיצוניים בתכנית העסק
- תוספת או צמצום של סוגי העיסוקים

שינוי בעלות:

שינוי בעלות מחייב הגשת בקשה לשינוי בעלות על העסק.

שינוי בעלות מהווה כל העברה של בעלות או ניהול בעסק לאדם או לגוף אחר מזה הרשום ברישיון העסק או **בקשה לרישיון:**

- תוספת של שותף בעסק
- פרישה של שותף מהעסק
- העברת הבעלות לאחר
- הכנסת מנהל קבוע לעסק
- שינוי שם החברה אצל רשם החברות
- מכירת הזכויות לחברה אחרת

المجلس المحلي دالية الكرمل
מועצה מקומית דאלית אל כרמל
המחלקה לקידום ורישוי עסקים

כללי ברזל:

בטרם חתימת חוזה שכירות עם בעל הנכס, יש לברר במחלקת השונות בעירייה אם מעמדו ומצבו של הנכס.
יש לבדוק במחלקת רישוי עסקים האם סוג העסק אותו עומדים לפתוח נחשב עפ"י הדין כ"עסק טעון רישוי".
יש לבדוק במחלקת ההנדסה האם המבנה שבו עומדים לפתוח את העסק נחשב מבנה חוקי, כלומר, האם נבנה בהיתר כחוק, והאם לא נעשו חריגות ושינויים בלא היתר.
יש לבדוק במחלקת רישוי עסקים האם שטח המבנה וגודלו מתאימים לסוג העסק המבוקש. ישנם עסקים, בעיקר בתחום המזון כגון: פיצריות, בתי קפה, מסעדות וכיו"ב, אשר נדרש לגביהם שטח מנמלי.
יש לברר האם לסוג העסק המבוקש יש דרישות מיוחדות הבאות למנוע או להקטין למינימום המותר מטרדים ומפגעים לסביבה. לדוגמא, דרישה להתקנת ארובות או מנדפים לעסקי מזון מסוימים או למפעלים הגורמים לאבק והמשתמשים בחומרים עם ריחות חזקים כמו: נגריות, מצבעות, עבודות דפוס וכד'. כמן כן, יש לבדוק האם יש דרישות מיוחדות לגבי מפעלים המשתמשים בחומרים מסוכנים, דרישות שמטרתן למנוע הזרמת שפכים בלתי מטוהרים למערכות הביוב העירונית וכו'.
עסק טעון רישוי הפועל ללא רישיון צפוי לסגירה מנהלית מידית, והגשת כתב אישום בגין ניהול עסק ללא רישיון.